

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 185 (2747) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

A japán hajóhad mindenre felkészült

Thaiföldi angol vagy kamcsatkai szovjet támaszpontok létesítése szikra a távolkeleti háboru kitörésére

Ankarából jelentik: (Stefani) Török politikai körök nagy figyelemmel kísérik az iráni eseményeket. A török lapok világosan és egyhanguan annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy az angol-szovjet eljárás célja újabb

hadszíntér létesítésére és kijelentik, hogy ez az eshetőség nem hagyhatja Törökországot közömbösen, amelynek érdeke Irán semlegességének megőrzése. Törökországot szerződés kötelezi Iránnal szolidaritás vállalására. (MTI)

azzal a kéréssel fordult a japán kormányhoz, hogy ne folytassa tovább déli irányu terjeszkedési politikáját. — Ugyancsak cáfolta a Reuter iroda, hogy az Egyesült Államok és Anglia erre az indítványra válaszadási határidőt tűzött ki. A cáfolat rámutat arra, hogy jelenleg különböző valótlan híreket terjesztenek világszerte. (MTI)

Thaiföld nem enged át Angliának támaszpontokat

Nankingből jelentik: (NTI) Mint a japán haderő szóvivője kijelentette, a japán hadsereg igen nagy figyelemmel kíséri a thaiföldi helyzet fejlődését. Hangsúlyozta, hogy Thaiföld nem engedhet az ország területén katonai támaszpontok megszerzésére irányuló angol törekvéseknek.

A japán szóvivő a továbbiakban kifejtette, hogy párhuzamosan alakulna ki a thaiföldi és a kamcsatkai helyzet, ha a Szovjetunió Kamcsatkában katonai támaszpontokat ad át az Egyesült Államoknak. A japán hajóhad mindenre felkészült — jelentette ki. (MTI)

Wawel szerint az India megvédéséért folyó harcokat Közéleleten vívják meg

Sanghaiból jelentik: (NTI) Wawel tábornok, az indiai csapatok főparancsnoka, mint Bombayból jelentik, szerdán este kijelentette, hogy India megvédéséért folyó harcokat a Közéleleten fogják megvívni. Bejelentette, a továbbiakban, hogy a Közéleleten elszenvedett brit veszteségek 15 százalékat indiai veszteség teszi ki.

Nankingi politikai körökben az a nézet uralkodik, hogy Wawel tábornok beszéde azzal az elégedetlenséggel áll összefüggésben, amely az indiai csapatok idegen harctérre való küldése miatt támadt Indiában. (MTI)

Fontos nyilatkozatot tett az angol főpecsétőr

Budapestről jelenti a MTI: A Pest újság: Londonból jelentik: Az angol alsóházban a főpecsétőr a kormány nevében fontos nyilatkozatot tett.

Merényletet követtek el a Konoye kormány belügyminisztere ellen

Tokióból jelentik: (NTI) Konoye második kormányának belügyminisztere ellen merényletet követtek el. Ugy tudják, hogy súlyosan megsebesült. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A volt belügyminiszter elleni merényletről a következőket közlik:

Csütörtökön reggel 8 óra körül merénylet hatolt be a volt belügyminiszter lakásába és megsebesítette. A me-

rénylőt röviddel a merénylet után a rendőrség elfogta. Simonoseki környékéről származik. Naohike Visyamanak hívják. A merénylet okáról semmi közelebbit nem tudnak. (MTI)

A REUTER CÁFOLJA, HOGY ANGLIA ÉS AMERIKA JAPANTÓL DÉLI TERJESZKEDÉSÉNEK BESZÜNTETÉSET KÉRTE

Londonból jelentik: A Reuter iroda angol hivatalos helyről származó cáfolat közöl, amely valótlannak minősíti azokat a jelentéseket, amelyek szerint az Egyesült Államok és Anglia

Az ankarai angol-orosz lépés visszhangja Bulgáriában

Szófiából jelenti a Stefani: Ankarában az angol-orosz lépés, amelynek során Törökország előtt fogadkoztak, hogy nincs támadó szándékuk, élénk érdeklődést keltett Bulgáriában. Szófia diplomáciai és újságíró körében hangoztatják, hogy az angol-szovjet lépés csupán manőver, amelynek célja a török közvélemény meg-

nyugtatósa. A másik célja, hogy gyengítse Berlin és Ankara között létrejött legutóbbi barátsági szerződést. Szerdán este Ankarából érkezett értesülések szerint az angol-orosz lépés semmiféle lelkesedést sem keltett, ellenkezőleg az az aggodalom, hogy újabb bonyodalom forrása lesz. (MTI)

Rionban ítélik meg a háborus bűnösök felett

Vichyből jelenti a Bud. Tud.: Augusztus végén, hir szerint, kezdődött a rioni nagy per. A rioni legfelsőbb törvényszék ítélik meg a háborus bűnösök ügyében. A Neue Zürcher Zeitung vichy-i levelezője szerint nagy feltűnést keltett a Pelain tábornagy beszédében bejelentett új

igazságügyi szervezet felállítását. Az igazságügyi tanácsnak október 15-ig javaslatot kell előterjesztenie a háborus vereség miatt felelős személyek elleni eljárás tekintetében. Felvetődik az a kérdés, vajjon a perre ennek folytán egyáltalában sor kerül-e?

Nagyboldogasszony napján

Irtja: Dr PAÁL ÁRPÁD

Szent István életéről a XI. századbeli altaichi évkönyvekben van egykoru leírás, melyből a mi régi krónikáink és legerdáink is merítettek. Abban a régi évkönyvben írja a névtelen szerző a mi első szent királyunkról: „Magát és országát fogadással és odaadással szüntelen könyörgések közt ajánlta Isten örökké szűz anyjának, Máriának oltalmába, kiknek a magyaroknál oly kitűnő tisztelete és dicsősége van, hogy mennyibe menetelének ünnepét nyelvükön nevének hozzáadása nélkül hívják „Királynő”-napjának.” Az egykoru latin krónikás a „Nagyboldogasszony” nevet így fordította le „Királynő” elnevezéssel, hogy megközelítse a magyar szóban levő dicsőtő fogalmat. A Nagyboldogasszony-napja így örökődött át a keresztény magyar századokon keresztül olyan hagyományként, hogy ez a nap a magyarság különös Máriatiszteletének a kiemelkedő ünnepe.

És még egy további hagyomány, hogy ez a nap volt, mikor első szent királyunk Magyarországot az Istenanya oltalmába ajánlotta. Erre emlékezve zeng századok óta a magyar nép éneke Boldogasszony anyánkhoz, régi nagy pátrónánkhoz, hogy „Magyarországról, romlott hazánkról, ne feledkezzél el szegény magyarokról”. Ami keserűség és inségtudat felsír ebből az énekből, az egyúttal végső reménységgé és odaadó bizalommal melegszik, hogy abból is segítség lesz a számunkra, ha régi nagy pátrónánk nem feledkezik meg rólunk. Ami mélységes néphit van ebben, az századok óta gyógyítója, vigasztalója és fölemelője népünk lelkének, s ma is olyan megható és megérző erejű, mint amilyen lehetett akkor, mikor először énekként tudott felviharzni.

Ilyen értelemben nemzeti ünnep is a Nagyboldogasszony-napja; a magunkba szállásnak és abból a keresztény hit magasságába való fölemelkedésnek az ünnepe. Az Istenanya mennybemenetelével együtt egy népsors hite is megszólal ezen a napon. És ha elgondoljuk, hogy Szent István óta mennyi történelmi megpróbáltatás ment végig rajtunk, mennyi hatalmi összeütközésnek voltunk sokszoros letáborozott és hullámozott végig azóta a világon, akkor csodásnak kell fölismernünk, hogy ennyi változáson keresztül is a régi nagy pátrónánkban való néphit örök változatlanságban mindig megmaradt. Ez nem egyéb, mint a néplelek életerejének a nagy tanúságátétele. Az örök sorsküzdésen keresztül is a vitalitás győzelme.

Vannak aggodalomba boruló kételkedések, melyek népéletünk egyes je-

fenségeiből olyan sejtelmekre döbbennek, hogy talán az előregedés állapotába jutottunk. Hogy innen van az, ha népünkben a jövőért való helytállásnak, bátor küzdelemnek, szembenézéseknek nincs meg a kellő lendülete. Innen van az, hogy népi alaprétegünkben a középső és vezető rétegekbe való fölemelkedésnek nincs meg a fűtető folyamata, s hogy ifjúságunk fáradt és hogy olyan idegen behatolásoknak engedünk, melyek csak a mi előregedésünk tehetetlenségei miatt tolnak bele életünkbe. Alsó néposztályunknál a családszaporaság iránti fanyar tartózkodás, felsőbb osztályainknál a földvagyon szociálisabb megosztása iránti ellen-szenv, s általában a munkanélküli és nyomorgó rétegek iránti érzéketlenség mind a mi egész népegyéniségünk belső meglazulásának, oszlásba induló hajlamosságának a tünete, mely mind az aggságba érkezés jellemzője. Ilyenekben borong sok virrasztónknak a sötétlátó sejtése.

Ezekkel a sötét sejtésekkel szemben észre kell vennünk, hogy a régi nagy pátrónánkban bízó néphit ma is megvan ősi gyermekiességében. A gyermek lelke még megvan bennünk, tehát még nem vénülhettünk el, s még csak ezután következik, hogy a megújuló ifjúság és a további életkorok állapotába jussunk. Csak hogy egy népnél nem évtizedek szerint számít az életkorra, sőt még évszázadok szerint se, hanem évezredek gyermekek is van, míg a további öntudatosodás elkövetkezik. A nép egész egyéniségébe áthatoló öntudatnövésnek számít a népek életideje. Mi most ilyen korszakforduló válságban állunk, s ez a válság az, ami beteges jelenségeket is kiütököt rajtunk. De ami ebben a válságban lekopik rólunk, az csak fölületihámítás és nem a belső életerő elcsorogása. A belső életerő jelenlétét és megmaradását a változatlan néphit bizonyítja. Az a néphit, mellyel ma is régi nagy pátrónánkban úgy tudunk bízni, mint mindig a mi keresztény levésünk óta, akármilyen bajok és inségek is értek e sokszázados hívó gyermekségünk ideje alatt.

Felhívás a menekült magyar tanítókhöz. Kérjük az erdélyi menekült magyar tanítókat, hogy adataikat és címüket azonnal közöljék Takács József igazgató-tanítóval, Nagyvárad, Lakatos-utca 15. sz. alatt.

Tizennégyszerez betörő a nagyváradi törvényszék előtt. Nagyvárad. Saját tud. Nagystílusú betörő állott csütörtökön délelőtt a nagyváradi törvényszék szüneti tanácsa előtt. Patakj Gyula 21 éves Romániából menekült hegyközséimre lakos nem kevesebb, mint tizennégy betörést követett el Hegyközséimre, Nagykerekre, Diószegre, Székelyhidra és a szomszédos községekben. A fő tárgyaláson mintegy harminc károsult és tanu jelent meg s a tárgyalás folyamán hat orgazda került a vádlottak padjára, akik a sorozatos betörésekből származó nagymennyiségű lopott értékeket megvásárolták vagy elfogadták.

A vádlottak, és tanuk kihallgatása után a törvényszék visszaadta a sértegetteknak a lefoglalt bűnjelék egy részét. A lopott tárgyak nagyrészt azonban Patakj az ócskapiacra eladta és az érte kapott pénzt elköltötte. Lapunk zártáig a törvényszék még nem hirdetett ítéletet.

Meghosszabbították a nyilvános helyek záróját.

Budapestről jelenti a MTI.: A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a nyilvános helyiségek zárójának újabb szabályozásáról szóló miniszteri rendeletet. A városokban és a községekben másfél órával hosszabbították meg a záróját. Azokat a nyilvános étkezőhelyeket és szórakozási helyeket, amelyek eddigi 9—12-ig tartottak nyitva, este 10 órától hajnali 3 óráig tarthatnak nyitva.

Az Erdélyi Párt vezetője a miniszterelnöknél

Budapestről jelenti: (MTI) Az Erdélyi Párt elnöksége a napokban fontos tanácskozásokat folytatott Budapesten a magyar kormány illetékes ténnyezőivel. Az Erdélyi Párt vezetősége augusztus 12-én felkereste Hóman Bálint vallás és közoktatásügyi minisztert. A miniszter a legjobb indulattal fogadta az Erdélyi Párt vezetőségének

előterjesztését. Az Erdélyi Párt vezetőségét augusztus 13-án Bárdossy László miniszterelnök fogadta egy óras kihallgatáson. A miniszterelnök a lemesszebbmenő támogatásáról biztosította a megjelenteket. A párt vezetősége eljárt az illetékes miniszteriumokban Erdélyt és a Partiumot érintő munkáskérdésekben.

Ülést tartott a szeptember 6-i ünnepség hölgybizottsága

Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délután megalakult a Magyar Házban a szeptember 6-án rendezendő ünnepséget előkészítő hölgybizottság. A hölgyeket a rendezőbizottság azzal a szándékkal vonja bele az ünnepség résztvevői közé, hogy a felállítandó sátrakban tevékenykedjenek és ezáltal is színessé, kedvessé tegyék az örömmünnepet.

A megalakult szűkebbkörű hölgybizottság elnöke dr. Cziffra Kálmán, tagjai dr. Verzár Istvánné, dr. Varga Lászlóné, dr. Marta Dénesné, Kovács Józsefné, Balajthy Je-

nőné, Simay Matild és dr. Csapó Ferencné titkárnő. A bizottság szombat délután a Magyar Ház földszinti termében tartja meg legközelebbi ülését.

A hölgybizottság lapunk útján is felkéri azokat a hölgyeket, akiknek magyar ruhájuk van, hogy az ünnepség alkalmával megtartandó felvonulási szándékukat egyesületeiknél jelentik be. Akik egyetlen egyesületnek sem tagjai, felvonulási szándékaikat az Idegenforgalmi Hivatalban, vagy a Magyar Házban jelent-

Bíróság előtt áll a szerb diák, aki a Délvidéken kommunista sejtrendszert akart szervezni

Zomborból jelenti: (MTI) A közelmúltban tárgyalta a zombori katonai bíróság rögtönítélő tanácsa Szekulics Vujadin szerb műegyetemi hallgató ügyét. Az ügyet a rendes bíróság elé utalták. A megindított nyomozás közben megállapította, hogy Szekulics a

kommunisták utasítására kommunista sejt-rendszereket szervezett. Úgytá a társadalmi rend erőszakos felforgatására irányuló tevékenység miatt a rögtönítélő bíróság elé tették át, amely csütörtökön délelőtt 10 órakor ült össze.

A Sanghaiben élő orosz emigránsok felkészültek a bolsevizmus elleni harcra

Sanghaiból jelenti: (Stefani) A Russian Times, a sanghaj oroszok hivatalos lapja a távolkeleti orosz emigránsokhoz szólva ezeket mondja:

A Távolkeleten minden pillanatban

kitörhet a háború, amely megadja nekünk annak lehetőségét, hogy harcra szálljunk a közös ellenségünk, a bolsevizmus ellen. (MTI)

Vállsij nélkül hordják a bőrövet, vállap nélkül a köpönyeget, a honvédség tisztjei és tiszthelyettesei

A honvédelmi miniszter most kiadott körrendeletében közli Magyarország kormányzójának legfelsőbb elhatározását, amellyel a vállsiját, valamint a tiszt és tiszthelyettesek részére rendszeresített vállapot, kivéve a repülő fegyvernemet, eltörli. A rendelet közli, hogy a folyamórság nyári ruhá-

zatán rendszeresített vállapok változatlanul továbbra is fennmaradnak. A honvédelmi miniszter a rendelet szerint a vállapok eltörlésével kapcsolatban a rendfokozati jeleknek a köpönyen való feltüntetése külön fog intézkedni.

Nyaraljon

BALATON-nál
és Hévízfürdőn

Felvilágosítást nyújt a
BALATONI IRODA
Andrássy-ut 29. Tele-
fon 225-407 és minden
utazási iroda.

KIBOCSATOTTAK A VATIKÁN UJ ÉRCPÉNZEIT

Vatikánvárosból jelenti a Magyar Kurir: Az elmúlt napokban kibocsátották ki — mint félhivatalosan jelentik a Vatikánból — a vatikáni pénzméket, és pedig arany, ezüst és alumínium ötvényekben. Az aranyérméken XII. Pius pápa képe van. Az ezüstérmék tíz és öt líras értékűek.

NAGY TÜZVÉSZ EGY FINNORSZÁGI PAPIRGYARBAN

Helsinki-ből jelenti: (NTI) A szerdára virradó éjjel hatalmas tűzvész pusztított a valkeahosti egyesült papirüzemben és átterjedt a gyár közelében fekvő mintegy 100 méter hosszú raktárra is. A kár mintegy 15 millió finn márká. (MTI)

Furcsa jelvények Nagyváradon

Más országokban megkülönböztető jelvényeket, sárga foltokat, mogydovedet és hasonlót raknak a zsidókra, hogy messziről felismerhetők és jökléppen ellenőrizhetők legyenek. Nálunk is viselnek ilyen jelvényeket, igaz, hogy nem mi kényserítjük rájuk, hanem saját maguk választják. Egyik munkatársunk hívta fel a figyelmünkre, arra, hogy a zsidó nők ruháján egyre gyakoribb a gombként alkalmazott ótágu vörös szovjelszillag, azután a cseh oroszlan, a mniatür amerikai zászló, mint dísz.

Az egyik Nagy Sándor-utcai zsidó kalaposüzletben egyenesen a kirakatra tették ki azt a női kalapot, amelyen egy formás nikkelezett szovjelszillag díszel.

Ne mondja azt senki, hogy köteledünk, amikor ezekre felhívjuk különösen az illetékesek figyelmét. Ezek a kihívóan viselt apró jelvények nemzeti célkitűzéseinkkel, eszményeinkkel, áldozatainkkal való nyílt szembehelyezkedést jelentik. Megbontják azt a belső frontot, belső egységet, ellenálló erőt, amelyre pedig oly nagy szükség van. Nem is panaszkodhatunk ebben a tekintetben, de azt sem kihaghatjuk el, hogy a zsidó kihívás olyan mértékű kezd lenni, amely már türelmünkkel együtt bizalmunkat is veszélyezteti.

Mi nem tudunk és nem is akarunk elképzelni az ország határain belül más magatartást, mint a legnagyobb erőfeszítésre is kész áldozatos odaadást a bolsevizmus elleni történelmi harcunkban. Határozott, erőskezdő intézkedéseket akarunk látni, amelyek egyszerűsággal elveszik a zsidóság kedvét a szovjelszillagtól, cseh oroszlantól, amerikai lobogótól, angol-néger öserdei zenétől.

A keresztény magyar közönség figyelmét pedig ezúton hívjuk fel a zsidók furcsa jelvényeire. Figyeljék éberén és minden esetben jelentsék az illetékes hatóságoknak. Ez ma hazafias kötelessége mindenkinek.

Bukovinában légikötelékeink elsőprő erővel üldözik a vörösöket

A szovjet erők mindenütt visszavonulóban vannak

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Bukovinában folyó hadműveletekkel és a honvédsapátok előnyomulásával kapcsolatban részletes tájékoztatást nem adnak, csupán azt közölték a Magyar Távirati Irodában, hogy a magyar légi kötelékek nagy hatással bombázták az ellenség fontos közlekedési csomópontját. Rámutatnak arra, hogy az új hadműveletek eredményei és a részlethelyzet megfelel a halvetésőség terveinek. Az ellenséges kötelékek visszavonulóban vannak.

A feketetengeri kikötők felé menekülnek a vörösök Délukrajnában

(Vezéri főhadiszállás). A Német Távirati Iroda jelenti: A véderő főparancsnokság közli: A német haderő gyalogos hadosztályai és gyorsanmozgó alakulatai Dél-Ukrajnában üldözik a fekete-tengeri kikötő felé hátráló ellenséget. A keleti arcvonal többi szakaszán a német csapatok támadása újabb sikerekkel járt. Erősebb harci kötelékek a szerdára virradó éjjel Moszkvától nyugatra elterülő fontosabb vasúti csomópontokat bombázták.

Harci gépek a Faröer szigetek közelében két hajót 14.000 tonnával elsüllyesztettek. Az elmúlt éjjel Skócia keleti partjai előtt egy 5.000 tonnás hajót elsüllyesztettünk. A német légierő angol ipartelepeket Greath Yarmouthot és Ramsgatet bombázta. Augusztus 12-én a haditengerészet gyorsnaszádjai rajtaütésükkor egy 4.000 tonnás hajót megrongáltak. Észak-Afrikában, Tobruktól délkeletre járműcsoportosulást szórtunk szét. A brit légierő kedden megkísérelte megtámadni Nyugat-Németországot és a megszállt csatornaparti vidéket. 42 gépet lelőttünk. Brit gépek a szerdára virradó éjjel Nyugat- és Észak-Németország különböző helységeire dobtak bombákat. Hat gépet lelőttünk. (MTI.)

Délukrajnában hasztalan próbálják feltartóztatni a vörösök az előretörő német csapatokat

Berlinből jelentik: (NTI) A szerdai hadijelentéshez kiegészítőleg a következőket közlik:

A brit légi erőknek a keleti partok ellen intézett támadását megghiúsították. A britek 58 gépet veszítettek, anélkül, hogy német veszteség történt volna. Az a benyomás, hogy a brit légi erő tevékenysége a szovjet nyomására vezethető vissza. Dél-Ukrajnában üldözzük az ellenséget. A német támadások tovább folynak. A szovjet hasztalan próbálja feltartóztatni a német hadműveleteket. (MTI)

MÉG SZÜKEBB KÖRBE SZORULTAK A KÖRÜLZÁRT SZOVJETCSAPATOK

Berlinből jelentik: (NTI) Az északi arcvonalon augusztus 12-én a bolsevikiek nagy veszteségével verték vissza az ellenség ellentámadásait. Az északi arcvonalon augusztus 12-én a bolsevikiek összesen 28 harci gépet és 46 lövegét veszítettek. A keleti arcvonal közepes részén német csapatok augusztus 12-én még szűkebb körbe szorították össze a bezárt csapatokat. A kitörési kísérleteket a szovjet véres veszteségével visszaverték. (MTI)

Megrekedtek a Dnyeper átjáróinál a szovjet-csapatok

Berlinből jelenti a Német TI.: Egy német gyalogos zászlóalj megsemmisített egy szovjet utóvédet, amely egy helység házaiba fészkelte be magát. A német tüzérség a megjelenő páncélosokat felrobbantotta és tüzeiket okozott. Az utcák páncélosokkal

és bolsevik hullákkal voltak tele (MTI.)

Berlinből jelenti a Német TI.: A német légierő támadást intézett Dél-Ukrajnában a Dnyeper folyó átjárói

ellen. Az átjárók előtt a menekülő szovjet csapatok megrekedtek. (MTI)

Anglia is elismeri a németek keleti sikereit.

Newyorkból jelenti a Német TI.: Az ukrajnai szovjet csapatok helyzetét angol körökben veszélyesnek látják. A hadügyminisztérium egyik tisztje elismerte, hogy a németek szép sikereket arattak és hatalmas területeket foglaltak el. (MTI.)

Berlinből jelenti a Német TI.: A keleti arcvonal északi szakaszán különböző fajtájú német gépek augusztus 12-én 180 tehergépkocsit, négy vonatot és 16 páncélos semmisítettek meg. 16 üteget harc képtelenné tettek és igen sok vasúti szerelvényt megrongáltak. (MTI.)

Berlinből jelenti a Német TI.: Német harci gépek augusztus 12-én ismét sikeresen támadták az egész keleti arcvonalon a szovjet csapatösszevonásokat, hadállásokat, vasút és utánpótlási vonalakat. Megrongáltak a Szentpétervár felé vezető vasútvonalat is. (MTI.)

Berlinből jelentik: Mint a Német Távirati Irodával közlik, a bolsevikiek és az angolok az utolsó 24 órában 240 gépet veszítettek. Ezek közül 184 szovjet gép. (MTI.)

Szovjet légierők csak egyszer érték el Berlint.

Berlinből jelenti a Német TI.: London és Moszkva a szovjetrepülőknél Berlin ellen intézett támadásáról adatokat közöl. Ezzel szemben a Német Távirati Irodával illetékes helyen a következőket közölték:

A bolsevik repülőgépek csak egy-

Japan nem nézhetné tétlenül Thaiföldnek a gazdasági zárlathoz való csatlakozását

A japán repülők a kínaiak mögöttes kulcsállásait pusztítják

Tokióból jelenti a NTL: A thaiföldi parlamentben felvetették a kérdést, vajjon a kormány fontolóvá tette-e Angliával szerződés megkötését. A miniszterelnök a kérdésre tagadón válaszolt. A Tokyo Nishi Nishi ezzel szemben bangkoki hírében közli, hogy különleges Tokióban még nem nevezhető thaiföldi személyiség a következő kijelentéseket tette:

— Anglia azzal, hogy katonai védelmet ajánl Thaiföld számára, megkísérelte Japán és Thaiföld között a gazdasági kapcsolat megváltoztatását. Thaiföld ezirányú csatlakozása Japán ellen irányul. A gazdasági zárlathoz való csatlakozást Japán nem nézhetné tétlenül. Ez az oka annak, hogy Thaiföld megtartja semlegességét. Thaiföld megvédelmességét ígérgető ajánlatok ellenére is kitart és nem hagyja magát úgy kezelni, mint a Fülöp-szigeteket, mivel nem rabszolgája Angliának vagy az Egyesült Államoknak. (MTI.)

Tokióból jelenti a NTL: A Domei Iroda jelenti az arcvonalról: A japán

gépek nagy pusztítást vittek véghez a kínai mögöttes területek kulcsállásaiban. A légierő megtámadta Júnan tartomány fővárosát. Ettől három ki-

lométerre nyugatra japán gépek eredményesen bombáztak egy álcázott gépkocsiparkot. A repülőgépek veszteség nélkül tértek vissza.

Tobruk körül tovább tart az elkeseredett harc

Rómából jelentik: (Stefnai) Az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 435. közleménye:

Olasz gépek támadták Ciprus szigetet. Bombázták Nikosa repülőterét. — Famagusza előtt eltaláltak több hajót és bombázták a kikötő berendezéseit. Repülőgépeink ismét bombákat dobtak Tobruk védelmi berendezéseire. Marsa Matruh térségben több célpontot bombáztunk, közöttük egy repülőteret. Angol gépek támadták Tripolist, Dernát, Bardíát és Benghasit. Egy támadás alkalmával két gépet lelőttünk. Egyik tengeraltjárónk az Atlanti-óceánon elsüllyesztett egy angol gőzöst és egy tartályhajót 17.272 tonna tartalommal. (MTI)

Rómából jelentik: A Stefani Iroda különtudósítója jelenti, hogy kedden olasz bombavető repülőgépek a Földközi tenger keleti medencéjében eltaláltak egy háromezer tonnás segédcsirkalót. A hajót elveszítettnek lehet tekinteni. (MTI)

PUSZTULNAK AZ ANGOL REPÜLŐGÉPEK

Berlinből jelentik: (NTI) A német légi erő és a légvédelmi tüzérség aug. 12-én 184 angol gépet lőtt le. (MTI)

Londonból jelentik: (Reuter) A légügyi és belbiztonsági minisztérium jelenti, hogy a Nagybritannia ellen intézett ellenséges légitámadások következtében júliusban 501 ember meghalt és 471 megsebesült. (MTI)

Kisérje Ki munkahelyére a Diana - sósorszesz

mert egy rend helyett kettőt vág, aki végtagjait a munka megkezdése előtt bedömsöli a valódi

DIANA

sósorszesz

néhány felfrissítő, hűsítő, erősítő cseppjével. eredeti üveg 120 P. próbai üveg 70 P.

szert érték el Berlint. Ekkor hús bombát dobtak le. Ezzel szemben a német repülők Moszkva fölé repültek és az elmúlt éjszakák alatt a német repülők 60, 70 és 40 tonna bombákat dobtak a szovjet fővárosra. (MTI.)

A Váradi Malom és Ipartelepek Rt.

értesíti vámörlesre jogosított közönségét, hogy a
Villanytelep utca 19 szám alatti malmában
a v á m ö r l é s t m e g k e z d t e

Irta: **Dr SZÉLL SÁNDOR**

Nagyvárad hármás jubileuma

1192 — 1342 — 1692 — 1942

A jövő esztendőben három rendkívül nagyjelentőségű eseménynek évfordulóját éri meg Várad városa. A Bihar-riak és Váradiak Társasága már régebben tervet dolgozott ki ennek a hármás jubileumnak méltóképpen való megünneplésére és azt a főispán, illetve a polgármester elé terjesztette. Ennek a programnak egyik kimagasló pontja lesz majd — mint értesülünk — a Várad Művészeti Hetek. A nagyszabásúnak ígérkező jubileumi ünnepségeknek mintegy bevezetője lesz az az ünnepségsorozat is, amelyet a főispán vezetése mellett a közeljövőben rendeznek meg Váradnak az idegen uralom alól való felszabadulásának és a Kormányzó Ur Váradra való bevonulásának első évfordulója alkalmából.

1

A mai Várad alapját az az anyagi sugallatra történt cselekedet képezi, amellyel Szent László a bihar-várad Székesegyházat alapítja (1093). Szent László nevéhez fűződik a zágrábi és gyulafehérvári egyház alapítása is. Szt László a legnagyobb királyaink egyike, a nagy magyar birodalmi gondolat legelső klasszikus képviselője, kétségtelenül a legnépszerűbb magyar király, akit az erdélyi nép ma is a magyar nemzet legeslegnagyobb királyának tart. A hagyomány szerint Bihar-Váradon született és itt élte is le gyermekkorát, ezért minden bihari ember szívéhez közelebb is áll, mint bármely más magyar király.

Szent László halhatatlan érdeme, hogy a Szent István halála után lehanyaglott keresztény egyházat ismét régi nagyságára emeli és az országban elharapódzott idegen befolyást megszünteti. Az egyházszerző Szent István tiszteletének és kultuszának emelésére is ő törekszik legelőször. A Székesfehérvárról eltűnt Szent Jobb Váradon kerül meg. Ennek őrzésére monostort épített a Berettyó (Berek-jó) partján. Ugyanekkor épültek Aracs, Gyula és Somogy egyházai is. A legelső keresztény magyar fejedelem, Gyula vezér (Tétény honfoglaló vezér unokája) tiszteletére a róla elnevezett Gyula-Fejérvárot alapított egyház az erdélyi magyarsághoz hozta közelebb, amelynek mindvégig legjobban tisztelt király maradt. De az európai uralkodók és a római Szentszék előtt is nagy tekintélye volt. Ennek tulajdonható, hogy az ő uralkodása alatt avatta az egyház István királyt, fiát Imrét és Gerhardus hittérítőt, a későbbi esanádi püspököt szentté.

Egyetlen királyát sem siratta meg annyira a magyar nép, mint Szent Lászlót, akit három esztendeig gyászolt. Halála után még csak nőtt tekintélye. Már Vak Béla unokájának,

III. Béla királynak idejében általánossá lett Szent László tisztelete. Annyi csoda történt váradi sirjánál, hogy III. Béla annak felnyitását határozta el. Gyertyaszentelő Boldogasszony napján, 1192 február 2-án III Béla király egész udvarával, a pápától küldött két bitoros legátussal, az ország előkeleléseivel együtt megjelent Váradon, amelyet mindentűl a seregestől érkező nép lepelt el, hogy tanuja lehessen a holttest felemelésének. Fényes szertartással helyezték át az ereklyéket a régi koporsóból díszes ezüstkoporsóba, mely a műértő király (Bizáncban nevelkedett és a bizánci császári trón várományosa volt ugyanis Béla) tetszését annyira megnyerte, hogy annak megalkotóját ott a helyszínen a nemesek rendjébe emelte. Az áthelyezést befejező ünnepségen, június 27-én történt, hogy a szertartás egész ideje alatt fényes csillag látszott a templom fölött, ami a nép szemében a csodatevő Szent Lászlóba helyezett bizalmának igazolását jelentette. Messze földön elment a híre annak, hogy szentté avatták a királyt, aki a sziklából vizet fakasztott.

Ennek a szenttéavatásnak a jövő esztendőben (1942) lesz 750. évfordulója, amelynek különösen Erdély népe néz nagy várakozással elébe. Még mindannyiunk emlékében élénken él az a körülmény, hogy Várad és Erdély egy része Szent László születésének 900. évfordulója alkalmából sa-

badult fel az idegen uralom alól. Az újabb évfordulótól Szent László népe újabb csodát vár.

2

A második jelentős évforduló Nagy Lajos király trónralépésének (1342) 600. évfordulója. Ez az évforduló Várad szempontjából azért jelentős, mert Nagy Lajos mindjárt megkoronázása után az ország nagyjainak kíséretében Váradra zárandokolt és itt Szent László sirjánál tett fogadalmat arra, hogy az ő birodalmi politikájának hű sáfárja lesz.

Amikor Magyarország kormányát átvettük — írja oklevelében Nagy Lajos — és magunkat megkoronáztattuk, meglátogattuk Szent László király sirját, kinek közbenjárásával naponta kérjük a legnagyobb bizalommal az Isten segítségét, Birodalmunk hű főnemeseivel illő tisztelettel zárandokoltunk Váradra, mire bennünket különben mindennapi ájtatosságunk is készítetett, ugyanannak a váradai egyháznak, amelyben Szent László király isteni gondoskodásból csodatelektől tündöklök és boldogan pihen..."

Az 1342. évi biharvárad országgyűlés megünneplésére több terv merült fel. Így a legnagysebbnek az a gondolat látszik, mely szerint a magyar országgyűlés két háza a hatszázéves jubileum alkalmából Váradon tartana együttes ünnepi ülést országgyarapító

Kormányzónk jelenlétében. Ehhez azonban remélni kell azt is, hogy akkorra már nyugalmasabb időkben fogunk élni.

Nagy Lajos, akinek birodalmát három tenger mosta, Szent László király lábához temetkezett, akárcsak kései utóda Zsigmond a német-római császár, kinek felesége, Mária királyné is itt alussza örök álmát.

Ekkor keletkezett Szent Lászlóról az ének:

Te telepedél Bihar-Váradon,
 A városnak löl édes oltalma,
 Templomot rakattál Szűz Máriának,
 Kiben most nyugszol minden tisztességgel,

Körülfekszenek Téged császárok,
 Püspökök, királyok és jobbágy urak...

3

Az 1942. év harmadik nevezetessége pedig, hogy ebben az esztendőben lesz 250. évfordulója annak, hogy Várad 32 évi gyászos ozmán uralom után ismét magyar kézbe került. Urnapjan, 1692. június 6-án vonultak be Váradra Heister generális csapatai. Sokon újabb csodát láttak abban, hogy Várad felszabadulása éppen Szent László király felemeltetésének 500. évfordulóján (1192—1692) történt. Várad és Erdély patronusának, a birodalomalapító Szt László király csodatvő erejének ugyanilyen hatását látják sokan abban a körülményben, hogy a 22. esztendő s rabbilincsek Várad és Erdély hű fiainak kezéről éppen születésének 900. évfordulóján hullottak le, akik tehát sralmas rabságuk alatt oly hosszú ideig nem hiába fohászokdtak mindennapi ájtatosságukban, mint egykoron Nagy Lajos király, az ő közbenjárásával az Ur segítségéhez.

Adakozás a Hősi Emlékműre

(Folytatás.)

Esztáti Eszter 1 P, Grossmann G. 1 P, Hirsman Mör 2 P, Izsák Ignác 2 P, Kabdebó Kálmán t. hadnagy, egyházi karnagy Budapest 5 P, Kemény testvérek Nagyszalonta 50 P, Krajojits János ezredes Sopron 10 P, Karajos Sándor Nagyvárad 5 P, Kálmán Károly Szatmárnémeti 10 P, Kulizs Lajos nyugdíjas Nagyvárad 1 P, Lévai József Nvárad P, Lipcei Vince nyugdíjas Nagyvárad 3 P, Lövy Ignác bázáros N-várad 10 P, Lőrinc Mör diszmaú áru kereskedő Nagyvárad 10 P, Lévai Zsigmond városi közbesítő Nv. krumpliföld 20 P, Mezei János Budapest 1 P, Mudura Tivadar Nagyvárad 1 P, Nagy István munkanélküli 2 P, Molnár János 2 P, Rencz Ferenc 2 P, Makranczi András 2 P, Mozsák Mihály Kágya 10 P, Miklóssy A. Kálmán N-várad 5 P, Nagy István Nagyvárad, Smetka György-u. 5 P, Örendi Lajos Nagyszalonta 10 P, Pery Dezső Nagyvárad 5 P, Perez István Nagyvárad 5 P, Pap József Nagyvárad 5 P, Pap Kálmán Óbecse 5 P, Péterfi Imre N-várad 5 P, Pap Gábor ny. vasutas Nagyvárad 5 P, dr Popescu András törvényszéki bíró, hadnagy 5 P, dr Polák Emil orvos Nagyszalonta 10 P, Rác és Szabó munkanélküliek 5 P, Pojász András Komádi 1 P, Róth László

Rimaszombat 1 P, Szabó András Óbecse 5 P, Szénási Jenő Nagyvárad 5 P, Török Béla Nagyvárad, hadnagy, igazgató-tanító Nv. 5 P, Telegdi Ferenc Nagykovács 10 P, Ungár Jakab Nagyvárad 3 P, Varga Imre sütőmester Óbecse 5 P, Weisz Lajos kereskedő Nagyvárad 5 P, Müller Hermann borkereskedő Budapest 3 P, Naményi István hadnagy, műszaki tisztviselő Budapest 5 P, Csécsi Imre író Budapest 5 P, Asztalos Albert mosódás N-várad 5 P, Borovszky Pál Nagyvárad 2 P, Bulzán István pályaőr Nagyvárad 2 P, Brebán Sándor Nagyvárad 2 P, Beladi Mihály Nagyvárad 2 P, Bitye György Nagyvárad 2 P, Burssa Imre Nagyvárad 2 P, Borgos Sámuel papírkereskedő Nagyvárad 5 P, Baráki Lajos Váradszöllős 5 P, Dobozi István Kispeszt 2 P, Diósi László Nagyvárad 2 P, Dürge Péter Nagyvárad 2 P, Dancsó Lukács Nagyvárad 5 P, Deutsch Kálmán Nagyvárad 5 P, Eötvös Bertalan Nagyvárad 2 P, Fekete Dániel Komádi 1 P, Fekete Balázs Komádi 1 P, Fráts V. hentes Nagyvárad 2 P, Fármáti Lajos Nagyvárad 2 P, Fischer Dezső N-várad 5 P, Főrizs Dezső 5 P, I. V. O. festőde 5 P, Gáll Károly Nagyvárad 1 P, Hótyó József Nagyvárad 4 P, Ille Mihály Nagyvárad 3 P, ifj. Jank Ferenc Nagyvárad 3 P, Kovács Károly Nagyvárad 5 P, Kovács János Nagyvárad 5 P, Krajcsi György Váradszöllős 5 P, Kun István Nagyvárad 5 P, Krajcsovits Ferenc Nagyvárad 2 P, Lakatos és Korda tőigazgató Nagyszalonta 40 P, Lányi Henrik főhadnagy, bankigazgató Budapest 10 P, Lammert Vilmos Nagyvárad 3 P, Makai József Komádi 1 P, Maksai Gábor Nagyvárad 5 P, Mánási József Nagyvárad 5 P, Marján Sándor Nagyvárad 10 P, Mokos kelmefestő 5 P, Némethi Sándor Nagyvárad 2 P, Nagy Albert munkanélküli 2 P.

lős 5 P, Kun István Nagyvárad 5 P, Krajcsovits Ferenc Nagyvárad 2 P, Lakatos és Korda tőigazgató Nagyszalonta 40 P, Lányi Henrik főhadnagy, bankigazgató Budapest 10 P, Lammert Vilmos Nagyvárad 3 P, Makai József Komádi 1 P, Maksai Gábor Nagyvárad 5 P, Mánási József Nagyvárad 5 P, Marján Sándor Nagyvárad 10 P, Mokos kelmefestő 5 P, Némethi Sándor Nagyvárad 2 P, Nagy Albert munkanélküli 2 P.

Árverési hirdetés

A nagyvárad református egyházkerület Nyugdíjintézete Nagyváradon, a Ref. Püspöki Hivatalban 1941. évi augusztus hó 28. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladja a nagyvárad 1042. számú betétben 1936. hrsz. alatt felvett Kossuth Lajos-utca 3 házszám alatt fekvő házastelkét.

Kikiáltási ár 325.000 pengő, melyen alul az ingatlan eladatni nem fog.

Árverelmi szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt 33.000 pengőt bantápnézül letenni.

A részletes árverési feltételek a Reform. Püspöki Hivatalban megtudhatók.

Nagyvárad, 1941. augusztus hó 12.

Elnökség.

Franciaország új idők küszöbén

Pétain beszéde nyílt szakítást jelent a régi kormányzat intézkedéseivel

Vichyből jelentik (MTI) A kormánytanácskozások és Pétain rádióbeszéde után lefektették a kül- és belpolitikának főbb irányvonalait. Illetékes körök hangsúlyozzák, hogy Pétain tábornagy lojális szavakkal szölte a tengelyhatalmakhoz fűződő viszonyáról. Pétain felhívta a franciákat a Franciaország és Németország közötti civakodás megszüntetésére. Ezzel újra hatékonyan megerősítette az együttműködést.

Pétain elismerte, hogy a keleti arcvonalon a civilizáció megvédéséről van szó.

Vichyből jelentik (NTI) Pétain tábornagy beszédéről kijelentették, hogy a tábornagy félreérthetetlen kijelentése szerint nyílt szakítás történt a régi kormányzat eddigi intézményével. A jövőben csak a francia kormány befolyásolhatja az ország közvéleményét. (MTI)

Berlinből jelentik (NTI) Berlini politikai körökben Pétain tábornagy beszédét épp oly érdekesnek és sokatmondónak tekintik, mint a beszéd visszhangját. Berlini felhívatalos körökben hangoztatják, hogy az Egyesült Államok sajtója Franciaország elleni gazdasági intézkedéseket ajánl és pedig azért, mert Pétain beszédében kifejezésre jut, hogy a franciák készek együttműködni Európa újrendezésében. (MTI)

Titkolják Rooseveltt hollétét

Az északamerikai gazdasági védelmi hivatal ülést tartott. Hetenként egy-egy hadihajót bocsát vízre Amerika

Washingtonból jelenti a Német TI: Négy nap óta Washingtonban egy szót sem adtak ki Rooseveltt hollétéről. A hadügyminisztérium nem közöl semmit a jacht útjáról. (MTI)

Washingtonból jelenti a Német TI: Rooseveltt felfüggesztette azoknak a kézműiparosoknak és napszámosoknak a 8 órás munkaidéjét, akiket a hadügyminisztérium foglalkoztat erődtések építésénél. (MTI)

Washingtonból jelenti a Német TI: A helyettes elnök vezetése alatt álló gazdasági védelmi hivatal szerdán

ülést tartott. Részletekről nem voltak hajlandók felvilágosítást adni (MTI).

Baselből jelenti a Bud. Tud.: A Nazionalzeitung washingtoni tudósítója jelenti, hogy a tengerészeti miniszter egyik képviselőjének közlése szerint az elmúlt két hónapban hetenként egy-egy hadihajót bocsátottak vízre és 38 hadihajót építettek. Feltehető, hogy az Egyesült Államok atlanti-óceáni és csendes-óceáni flottája 1944-re teljesen elkészül.

Newyorkból jelenti a Német TI: Az Associated Press úgy tudja, hogy az Egyesült Államok kormánya tárgyalásokat kezdett Braziliával abból a célból, hogy repülőtámaszpontokat létesítsenek Brazília területén. (MTI)

Washingtonból jelenti a Német TI: Hull külügyminiszter a szerdai sajtóértekezleten megtagadott minden magyarázatot arról a sajtóbejelentésről, hogy a kormány légi támaszpontokat szerez Braziliában. (MTI)

234 ezer gyári munkás sztrájkol Amerikában

Washingtonból jelenti a Német TI: A hadügyminisztérium tisztviselői elmondták, hogy ezen a héten 30 gyárban 234.000 munkás sztrájkol. (MTI)

Washingtonból jelenti a Német TI: A szövetségi fővárosban kedden az amerikai anyák egyesülete tüntetett Izland megszállásáról szóló törvényjavaslat elfogadása ellen. (MTI)

Bolivia fegyvert vásárol az USA-tól, Északamerika repülőtámaszpontokat létesít Braziliában

Buenos-Aireshől jelenti a Német TI: La Pazból érkező jelentések szerint a bolíviai minisztertanács elfogadta az Egyesült Államoknak a gazdasági együttműködésről, a nemzetvédelemről, a bányászat fejlesztéséről, a bolíviai pénzügyi védelméről,

valamint a közúti és vasúti hálózat kiépítéséről tett javaslatát. (MTI)

La Pazból jelenti a Német TI: A bolíviai minisztertanács elhatározta, hogy a jövő héten katonai bizottságot küld Washingtonba fegyvervásárlás céljából. (MTI)

Magyar munkajogi Kódexet sürget a munkásság

Megemlékezett a Magyar Lapok arról, hogy a Hivatásszervezet kassai országos titkári értekezletén a magyar munkásság rendezetlen, vagy rosszul rendezett jogi helyzetére való tekintettel, egységes, modern és szociális Magyar Munkajogi Kódex megalkotását sürgette. A kérdéssel azóta is többször foglalkozott a fővárosi sajtó és a magyar munkásság körében megnyilvánult nagyfokú érdeklődésre most válaszolt dr. Radnai Mikos

központi főtitkár a Budapesten megjelenő Uj Rend című hetilapban.

„Amióta az állam az állami benemavakozás tanát mellőzte és a törvényekkel, rendeletekkel hozzáfogott az ipar és kereskedelem munkaviszonyainak szabályozásához, nagyon megszorodtak a munkaügyi jogforrások. Ezzel együtt jár az is, hogy az egész munkajogi helyzet szabatos és teljes áttekintése csak igen kevesek számára lehetséges.

Nagy a tájékozatlanság

A legérdekeltőbb szakemberek között is alig páran ismerik a magyar munkajogi rendeleteket.

A munkaadók és munkások között egyformán nagy a tájékozatlanság. Több éves gyakorlati tapasztalat alapján állíthatom, hogy a közvetlenül, vagy közvetve érdekelték részéről egységesen az az óhaj, hogy az érvényben lévő magyar munkajogi szabályokat kódexszerűen kiadják.

A munkajogi kérdésekben való tájékozatlanság rengeteg bérvidéket, munkásnyugtalanosságnak, munkaügyi pernek és felesleges költségnek a forrása.

Az is világos hogy óriási kincstári kiadás takarítódna meg a kódex közzétételével. Ezáltal a minisztériumok érdekelt ügyosztályai, az illetékes hatóságok, az érdekképviseleti szervek, nemkülönben a bíróságok

munkaerejének jórésze szabadulna fel, amely most elfecsérelődik — munkajogi kódex megvalósításával elkezdhető — munkaügyi viták intézésében.

Közismert, az az állapot is, hogy munkajogi törvényeink és rendeleteink közül nem egy már felszárados, elavultak, hiányosak és a munkaviszony területén teljesen hiányoznak, vagy annyira általánosok, hogy alig lehet őket alkalmazni.

Arra a kérdésre, hogy milyen alapon készítsék el a munkajogi kódexet, dr. Radnai így nyilatkozik:

„A Magyar Munkajogi Kódexnek három főkölléke kell, hogy legyen:

1. Ölelje fel mindazokat a törvényeket, rendeleteket, közigazgatási és bírói döntvényeket, szabályrendeleteket, stb., amelyek az ipari és kereskedelmi munkaviszonnyal kapcsolatos kérdéseket szabályozzák.

2. Reformálja meg egyrészt az elavult munkajogi jogforrásokat a mai életviszonyoknak megfelelően, másrészt pótolja a teljesen hiányzó, vagy csak hiányos munkajogi szabályokat, mint közületi, mind a magánipar és kereskedelem síkján.

Tartalmazza az eljárási jogot is, amely a munkásvédelmi intézmények

Olyan kicsiny,

hogy kényelmesen elfér a férfiszobában, vagy női kizitáskában. Nincsen még egy fényképezőgép, amely azonos mérettel ilyen kicsiny és amellyel ilyen elegáns lenne. Annak, aki az élet ezeryni szépségét és a számtalan felvételi lehetőséget ki akarja használni igazán hű kísérője a KIS BESSA.

Kérjen ismertetőt fotokereskedőtől vagy a vezérképviselettől: SOLC TESTVÉREK Budapest, IV., Kecskeméti-utca 8.18.

Vegyen részt a „FOTOMŰVÉSZET” 1.500.- P-ös Vigyélendő pályázatán

46 sz. modell 16 drb 4 1/2 x 6 cm és 66 sz. modell 12 drb 6 x 6 cm felvetelre

Árak: P 126.- -tól.

és szervezetek felállítását rendeli el és azok korszerű működését írja elő.

Eddig tart dr. Radnai nyilatkozata a Magyar Munkajogi Kódexről, azonban az itt röviden leírtak is elég súlyos okot szolgáltatnak arra, hogy az illetékesek is magukévé tegyék a munkásság jogos kívánságát és mihamarabb hozzájáruljanak az egységes munkajogi kódex megalkotásához.

Megnagyobbodott gazdasági életünk, örvendetesen erősödő iparunk újabb és újabb rendezéseket váró kérdéseket vetnek majd felszínre. Ezek szerint rengeteg szabály hozatalát jelentik. Minél tovább várunk, annál nagyobb lesz a zavar, ha idejében nem jön hatékony segítség.

Meghalt Várad legöregebb keresztény kereskedője

Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökre virradó éjjel meghalt Nagyvárad egyik legöregebb kereskedője: Matula Gyula, kilencven esztendőskorában. Az újabb nagyváradi generáció már nem nagyon ismerhette Matula Gyulát aki a békeidőkben egyik lelkes és áldozatos tagja volt a nagyváradi kereskedelemnek. A Bazár-épületben volt festékkereskedése és a nagyváradi fejlődő festőművészet kiterjedésével Matula Gyula áldozatkészsége nem egyszer támogatta: a festők festékeket, vásznakat vásárolhattak nála hitelben is és — bizony — sok esetben soha sem látta az éretük járó összegeket. Mégsem haragudott, vagy zugolódt miatta. Kevesse az összeomlás után, visszavonult üzletétől és azt mostohafia vette át. Vasárnaponként azonban feleségével együtt ott lehetett látni a templomban, ahol buzgón imádkozott a magyar feltámadásért. Halálát mostoha fián, Tóth kereskedőn kívül csak a régi váradi keresztény kereskedői kar gyászolja és azok, a még itt élő művészek, akik egykor sokat köszönhettek neki. Temetése pénteken délután lesz a Rulikovszky-uti temetőből.

Belvárosi mozgóban

Variu a toronyórán

Irtá: Csathó Kálmán

Főszerepben: Kosáry E., Simor E., Vaszary P., Rajnay G., Rózsashegyi K., Pethes, Kürthy, stb.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1

Makrancos kisasszonySzerlem, pajkosság, humor
Csikós Rózsi, Halmay Arpád.

Pótkép: Kincses Felvidék, Hiradó.

Előadások kezdete: 7/46, 7/48 és 7/410 órákor

Apolló filmszínházban

Francia film, csak felnőtteknek!

Hatodik emelet

Főszerepben:

Janine Darcey, Pierre Brasseur.

Ösztöndíj vagy zsebpénz?

Egyike a leggyakrabban hangoztatott magyar szólásoknak az, hogy fel kell kutatnunk a magyar tehetségeket, utat kell nyitnunk a fel-törő népi erőknél, hogy felrüsszítsük velük értelmiségi társadalmunkat és megteremtjük általuk a kapcsolatot a vezető rétegek és a nagy tömegek között, amelyeket ma az osztálykülönbség, a meg-nem-értés szakadéka választanak el egymástól.

Sajnos, mi magyarok hajlamosak vagyunk arra, hogy magukban a szőlőkben találjuk gyönyörűségünket, ahelyett, hogy az azokban kifejezett mély igazságokat céltudatos cselekvésekkel átvennénk a gyakorlatba és olyan szükségleteket elégítünk ki, amelyekről gondoskodni előren-dű életérdekeink volna.

A tehetségek felkarolására, az értelmiségi osztály felrüsszítésére az ösztöndíj-nyújtás a legalkalmasabb mód. Ha egy szegénysorsú, de kiváló szellemi és jellembeli tulajdonságokkal rendelkező ifjú olyan ösztöndíjhoz jut, amely biztosítja számára a lét-minimumot, akkor kétségkívül tudja majd folytatni és befejezni tanulmányait, ellenkező esetben azonban vagy olyan élethelyzeteket kell vállalnia, amelyekbe könnyen beleroppan, vagy pedig feladja a harcot és elkallódik.

Csak helyeselhető tehát, hogy Nagyvárad városa 12, egyenként 500 pengős ösztöndíjra irt ki pályázatot. Evi ötszáz pengő egy főiskolai hallgató számára már megnyitja a továbbtanulás lehetőségét. Nem elég talán a létfenntartására, tandíjak fizetésére, könyvek vásárlására, de mindenest-re olyan alap, amire fel lehet építeni egy szerény diákéletet. A többi már ki módolja magának valahogy az a főiskolai hallgató, ha valóban tehetséges és életrevaló akkor is, ha hozzátartozói részéről semmiféle támogatásra nem számíthat.

Számos jó előmenetelű és szegénysorsú ifjú adta be pályázatát, leginkább olyanok, akik most tettek értelmiségi és valamelyik főiskolán óhajtanának továbbtanulni, de oly szükséges anyagi viszonyok között élnek, hogy erről ösztöndíj nélkül nem is álmodhatnak. Ugyanakkor azonban pályázta-lyanok is, akiknek szülei nincsenek oly súlyos anyagi helyzetben, hogy ne tudnák a gyermekeik főiskolai taníttatásához szükséges összegeket előteremteni. Sőt pályáztak ifjak, akiknek szülei vagyonosaknak mondhatók, vagy pedig oly magas köztisztviselői fizetést élveznek, amely tulajdonképpen már eleve ki kellett volna hogy zárja őket a pályázók sorából.

A város vezetősége bizottságot küldött ki az ösztöndíjak odaítélésére és nem régen hírdették ki az eredményt, ami általános meglepetést váltott ki. Kevés kivétellel olyan ifjak kaptak meg az évi 500 pengős városi ösztöndíjat, akik ezt az összeget többé-kevésbé nélkülözhetetlennek és mel-lőzött a bizottság sok ifjút, akik az ösztöndíjban részesültekkel jobb előmenetelűek s amellet szülei telje-

sen vagyontalanok és vagy oly csekély jövedelemmel rendelkeznek, hogy az saját létfenntartásukhoz is alig elég-séges, vagy pedig egyáltalában nincs semmiféle jövedelmük, úgy hogy maguk is gyermekeik támogatására szorulnak.

Nem kapott egy jó eredménnyel — egy tárgyból jellel — érettségizett fiatalember, — Huszko Sándor — akinek édesanyja egész kifizetésű pénzügyi tisztviselő. Nem kapott Kalla Gábor ugyancsak jóléti — két tárgyból jeles osztályzatot nyert — diák, aki felárva s özvegy édes-anyaának semmiféle jövedelme nincs. Nem kapott Boros Tihomér ugyan-csak jól éretti — három tárgyból jeles osztályzatot nyert — felárva, aki-nek édesanyja szerény nyugdíjából egy másik főiskolás fiát is támogat-ni kénytelen. Nem kapott egy jeles tanulmányi eredményű főiskolai hall-gató, akinek édesapja nyugdíjas postaaltiszt...

Csak ezt a néhány figyelemreméltó esetet említeni kell, de ezzel még nem soroltuk fel a pályázat-visszautasít-ásokkal elkövetett összes méltánytalanságokat. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy megütközéssel olvasunk a városi ösztöndíjhoz jutottak névsorában olyan neveket, mint például egy 6—700 pengős havi jövedelmű, magasrangú köztisztviselő fiának a nevét, aki tanulmányi előmenetel tekintetében is mögötte áll a visszautasítottoknak. Még névsze-rint is fel lehetne sorolni négyet-ötöt az ösztöndíjhoz jutottak között, akik-nél, ha tanulmányi eredményeik megfelelőek is, szülei vagyoni hely-zete egyáltalában nem indokolja a város támogatását. És talán két eset-ben állapítható meg a visszautasítottak anyagi helyzetét és tanulmányi előmenetelét figyelembe véve, hogy az ösztöndíj-kiutalással minden te-kintetben igazságosan járt el a bi-zottság. (*)

A nagyváradai népfürdő építését Pintér István kapta meg

Nagyvárad. Saját tud Szerdán dél-ben irta alá dr Gyapay László helyet-tes polgármester a Népfürdő vállalat-ba adását. Az építési munkát Szirmák Lajos budapesti mérnök tervei alapján Pintér István mérnök, mint legolcsóbb ajánlattevő kapta meg.

Az építéssel kapcsolatban beszél-tünk Pintér Istvánnal, aki kijelentette, hogy amennyiben a megfelelő cement és vasanyag rendelkezésre áll, tíz napon belül megkezdődik a Népfürdő építése. Az anyagbeszerzés a mai kör-ülmények között bizonyos nehézsé-gekbe ütközik, a város vezetősége azonban mindent elkövet, hogy az építkezés zavartalan menetét biztosí-tani tudja. Egyébként a 133 ezer pen-gős építési terv most áll részletes ki-dolgozás alatt.

A jövő fellegvára

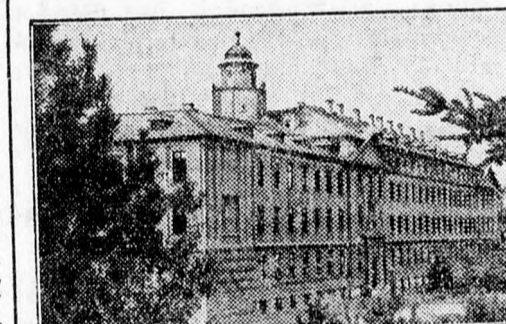
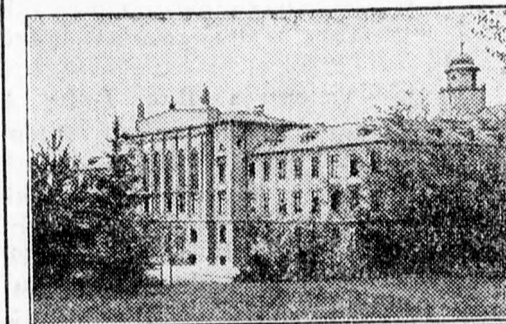
Első pillanatra mindenki tudja, hogy iskoláról van szó.

Mert valóban a jövő fellegvára az iskolák.

A háború zajában sem feledkezhet-tünk meg ezekről az elsőrendű fon-tossággal bíró fellegvárakról. Mert a hazát a frontokon védik meg, de az iskolák padjaiban tartják meg. Isko-

láinkban készülnek hivatásukra a jö-vő családanyái, nevelői, iparosai, ke-reskedői, vezetői, s ma már elmond-hatjuk azt is, hogy gazdái.

A magyar jövő két ilyen fontos fellegvárat mutatjuk meg ma olva-sóinknak. Mindkettő nagy nemzetne-velő munkát végez. Az a szülő, aki gyermekét ezekben helyezi el, való-ban nyugodt lehet jövője felől.

A Jászvári Premonstréai Kanonokrend gödöllői Szent Korbelt nevelőintézete, magyar és francia gimnáziuma.

Az intézet a vasútállomás törszomszédságában fekszik az u. n. Fácános erdőben. A növendékek életkorának megfelelően csoportokba osztva egész nap rendi tanárok felügyelete alatt állnak és a nevelőintézettel teljesen egybeépített gimnáziumot látogatták. Az 1938—39. tanévvel kezdődően a nevelőintézettel kapcsolatban, a magyar gimnáziummal párhuzamosan francia-nyelvű gimnázium is nyílt meg az első osztálytól, melyhez felmenő évenként egy-egy magasabb osztályozás. A francia gimnázium növendékei az első évből csak egy tárgyat, a francia nyelvet tanulják franciául, bővített óraszám-mal. Így a francia nyelvben teljesen járatosnak is nevelésük nélkül kezdhetik meg tanulmányai-kat. Napközben francia anyanyelvű, franciaor-szági születésű tanár foglalkozik velük s így a nyelvtanulás a nevelőintézetben folytatódik.

Az intézet nagy gondot fordít a sportokra is. Nagy sportpálya, tenisz és korcsolyapályák, cél-lövőpálya és uszmedence áll a növendékek rendelkezésére. A környező terep alkalmas minden-féle téli sportra. A testedzést szakképzett sport-prefektus ellenőrzi és irányítja. Az intézet ház-tartását és a betegápolást a Salvatoriana növ-elek vezetik és látják el. A nagyszámú és jól fel-szerelt betegszoba, quarzoló és szoluxberendezés is a növendékek egészségvédelmét szolgálják. Az intézeti orvos mindennap rendel az intézet-ben. A legfelső osztályosok külön szobában lak-nak, állandó felügyelet alatt. Tájékoztatót szíve-sen küld az Intézet vezetősége.

Irgalmas nővérek Ranolder-intézete

Veszprém,
Szent Anna-tér 7. szám.
Telefon: 364.

Van kisdudóvója, 6 osztályu elemi leányiskolája, polgári leány és nőiipar iskolája. Internátussal kapcsolatos.

Bővebb felvilágosítást szívesen ad az intézet igazgatósága.

A japán selyem — Tokió fegyvere a gazdasági háborúban

A japán kormány az angol-szász ha-talmak gazdasági bojkottjára, mint ismeretes, a japán nyersselyemkivitel állami ellenőrzés alá való helyezésé-vel válaszolt. Ezzel Tokió Washing-tonnal szemben nagyon hatékony fegyvert vett kézbe. Az Egyesült Ál-lamok, a világ messze kiemelkedően legnagyobb selyemfogyasztója telje-sen Japánra van utalva. Japán ugyanis Mandzsukuóval és a ma már nagyrésztben ellenőrzése alá került Kínával együtt a világ nyersselyem-kivitelének nem kevesebb, mint 90 százalékát tartja kezében.

Az Egyesült Államok a nemzet-közi nyersselyem-kereskedelemben körülbelül 70 százalékkal részesedik és ezt a hatalmas mennyiséget a ma-ga teljes egészében kizárólag csak Japánból és keletázsiai hatalmi kör-zetéből szerezheti be. Az Egyesült Államok egész japán behozatalának negyötödét kitevő japán selyemkivi-tel tiltása tehát a legsúlyosabb csa-pást mérte az amerikai selyem-piacra.

A háboru kitörése óta az Egyesült Államok selyemkiszárlatai 28.000 tá-lá-val 53.000 bálára és az útban lévő hajórakományokkal együtt 88.000 bálára emelkedtek, ez azonban — egy bála 60 kiló — csak 5300 tonná-nak, azaz az Egyesült Államok két-hónapi szükségletének felel meg. Ért-hető tehát, hogy az amerikai hadi-ipari termelésért felelős Office of Production Management sietelt az Egyesült Államokban található nyers-selyemkiszárlatoknak hadicélokra való lefoglalását és a nyersselyemfeldolgo-zás beszüntetését elrendelni. Ezzel 175.000 selyemfeldolgozó ipari mun-kás vált munkanélkülivé.

Ugyanakkor Henderson árkormány-biztos bejelentette a nyersselyem-árának maximalizálását is. A newyorki selyemtőzsdét az ugrásszerűen emel-kedő árakra való tekintettel bezárták. A fogyasztásnak a műselyemre való áttérése már csak azért sem hozhat érezhető megkönnyebbülést, mivel az USA műrostipara a szükségleteket eddig sem tudta fedezni. (MN)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5 SZAM.

ELŐFIZETÉSI ARAK: Egész évre 30.
félévre 15, egy óra 2.50 pengő
Egyes szám ára 10 fillér
Vasárnapi szám 16 fillér.

Telefon: 12-27.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
száma: 72.301.
Kéziratokat nem őrünk meg és nem
adunk vissza

MIKOR KELL SÖTÉTITENI?

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A
elsötétítést augusztus 14-én 20 órakor
kell végrehajtani és 4 óra 35 percig
tart.

Lapunk legközelebbi száma a pénteki
Nagyboldogasszony ünnepe után
szombaton, a rendes időben jelenik
meg.

**MÉLTÓSÁGOS CIMET KAPOTT
NAGYVÁRAD POLGÁRMESTERE.**
Nagyvárad. Saját tud. Szerdán délelőtt
távirati értesítés érkezett Nagyváradra
dr. Soós István polgármesterhez,
amelyben arról értesítik, hogy az
ötödik fizetési osztályba léptette elő a
belügyminiszter. Ebben a fizetési
osztályban méltóságos cím jár és így
mostantól dr. Soós István polgár-
mestert is ez a cím illeti meg. A
kinevezés napok óta tudott dolog
Nagyváradon. Ebből az alkalomból
sokan keresték fel szerencsekíváná-
ssal a beteg polgármestert.

Megfojtotta az anyját egy asszony-
vásári gazdalegény. Nagyvárad. Saját
tud. Megdöbbentő gyilkosságról kapott
jelentést szerdán este a nagyvárad
ügyészség. A közeli Asszonyvásár köz-
ség csendőrsége telefonon jelentette,
hogy Kobis Sándorné 65 éves asz-
szonyt lakásán halva találták. A halott
asszony nyakán fojtogatás nyomai lát-
szottak. A nyomozás megállapította,
hogy Kobis Sándorné gyilkosság áldo-
zata lett és alapos gyanú szerint Sándor
névű fia fojtotta meg. Dr. Levente
István királyi ügyész csütörtökön dél-
ben a törvényszéki orvos társaságában
kiszállt a helyszínre, hogy a vizsgálatot
megejtse és döntsön az őrizetbe
vett gazdalegény letartóztatása ügyében.

Hirtelen halál. Nagyvárad. Saját
tud. Weisz Bernát Kapucinus-utca 5.
szám alatti lakos csütörtökön reggel
szívbenulással következésképpen meghalt.
Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Felhívás az összes nagyváradai Dal-
egyesület tagjaihoz. Nagyvárad felsza-
badulásának évfordulóján rendezendő
emlékünnepeken az egyesített ének-
karok is énekelnek. Kérem a nagyvárad-
i Dal egyesületek tagjait, hogy ki-
sérjék figyelemmel András Ede orsz.
karnagy felhívását a próbákra vonat-
kozóan és azokon pontosan, teljes
számúval jelenjenek meg. Jelenjünk
meg azzal a lelkesedéssel és hűséggel,
amellyel esztendőnk hosszú sora óta
szorgáltuk a magyar dalon keresztül az
egyetemes nemzeti kultúra némes
ügyét. Az ünnepséget követő diszfel-
vonulásban is részt veszünk s ezért
szeptember 6-án délelőtt 11 órakor
zászlók alatti egységesen indulunk a
Magyar Háztól a Szent László térre.
Nagyvárad, 1941. augusztus 12. Dalos-
testvéri üdvözléssel dr. Szabó Lajos,
ref. lelkész, daloskerületi ügyv. elnök.

Használja ki a napsütéses, meleg, csendes időt
és jöjjön az ózondus és fenyőillatos

Püspök-gyógyfürdő

rádiumos, gyógyvizű
hullámfürdőjébe,

ahol egy pengős jeggyel egész nap szórakozhat!

Szellemileg kimerülteknek elsőrangú! — A nagy teraszon
minden délután 5 órától elsőrendű tánczene.

FELHÍVÁS

A Biharmegyei Takarékpénztár és
Gazdasági Bank nagyváradai pénztár-
zet a Takarékpénztár ideiglenes rész-
vény-elismervényeinek tulajdonosait
ezennel felhívja, hogy ezen elismervé-
nyeiket az intézet pénztáránál a ren-
delkezésükre tartott végleges részvé-
nyekre mielőbb átcsereelni sziveskedjenek.

Meghosszabbították a könyv-, író-
szer- és papírkereskedők záróját. A
kereskedelmi miniszter rendeletet
adott ki, amellyel átmeneti időre a
könyv-, író- és papírkereskedések
hétköznapi záróját meghosszabbították.
A rendelet szerint a könyv-, író-
szer- és papírkereskedések mindazok-
ban a városokban és községekben,
amelyekben ezeknek az üzleteknek a
hétköznapi zárójára este hét óráig
korábbi időpontban van megállapítva,
szeptember 1-től szeptember 10-éig be-
zárólag, a közbeeső vasárnap kivételével
este 7 óráig tarthatók nyitva.

Felhívás a Kolozsváron végzett öreg
gazdászokhoz. Az Erdélyi Magyar Gaz-
dasági Egyesület közli: Mint már je-
leztük: a felszabadulás óta első ízben
találkoznak a monostori uti gazdasági
akadémián végzett „öreg gazdászok”
augusztus 16-án, szombaton délelőtt fél
10 órakor az új akadémia épületében.
Az ország dunántúli és alföldi me-
gyéiből eddig több „öreg gazdász” je-
lentette be részvételét. A kolozsvári és
közeli vidéki volt monostori gazdászok
figyelmét a megható találkozóra e he-
lyen is felhívjuk. Bővebb felvilágosi-
tást az EMGE adhat, Majális-utca 22.
szám. Telefon: 21-58 és 31-74.

Tilos a nyersolaj kivitel Romániából
Bukarestből jelenti (MTI): A hivata-
los lap legutóbbi száma két rendeletet
közöl. Az egyik szerint tilos a nyers-
olaj kivitel. A másik szerint augusztus
1-től kezdve a kőolajvállalatoknak
előírják, hogy milyen mennyiségű ben-
zint kell előállítaniok.

A háború lelki hőseiről szólott XII. Pius pápa

Rómából jelenti: XII. Pius pápa
a fiatal házasok egy csoportját fogadta
s a hozzájuk intézett beszédében
érdekes kijelentéseket tett a földi
életben tanúsított hősiek áldozatkész-
ségről:

— A földön kétféle harc folyik —
mondotta. — Az egyik harc anyagi,
a másik pedig szellemi téren fo-
lyik. Mindkettőnek megvannak a
maga hősei. Az a harc, amelyik
most a harciteren folyik, az anya-
gok háborúja. Az anyagi háború
folyik a szárazföldön, a levegőben
és a tengeren egyaránt. E harcok-
ban sok alkalom kínálkozik a le-
mondásra és a hald megvetésre. A
fiatal katonák és csapatparancs-
nok hősiei tevének se szeri, se
száma. De a hősök sorában sok
pápa is van, akik a harc hevében
visznek lelki vígaszt a haldokló-
knak és a sebesülteknek. Sok ápoló-
nő is siet veszélyt nem ismerő mó-

don katonáink segítségére Jóllehet
a háború borzalommal kellene,
hogy ellötsön minden szívet,
amelyben Krisztus szeretete él, ta-
gadhatatlan azonban, hogy sok al-
kalom nyílt arra, hogy a lelki
nagyág és a kötelességtudás meg-
nyilvánuljon.

Mint a Giornale d'Italia vatikáni
különtudósítója jelenti, az egyik leg-
utóbbi általános pápai kihallgatás so-
rán nem mindennapi eset történt.
Amikor a pápa bevonult a terembe,
egy asszony vált ki a tömegeből és a
pápa felé sugta, hogy szerelne
meggyónni. A Szentatya egészen ter-
mészetesnek tartotta az ajtatos asz-
szony kérését és miután a legköze-
lebb álló hívőket eltávolították, meg-
gyónattatja az asszonyt. A pápa csele-
kedete nagy lelkesedést keltett az
egybegyűlt hívők körében.

Nagy hideget és forróságot okozott egyszerre a vihar Argentínában

Buenos-Airesből jelenti: (NTI) Ar-
gentínában nagy terület felett vihar
dul. A vihar az ország egyik részében
nagy hideget, a másik részében nagy
meleget okozott. Cordi vidékén a hő-
mérséklet mínusz 40 fokra csökkent. A
csillei oldalon lévő egyik pályaudva-
ron a hólavina 11 embert eltemetett.
Az északi tartományokban nagy kárt

okozott a forró homok vihar. Az ország
egyes részei felett 250 kilométeres
óránkénti sebességgel vonul el a vi-
har. Egy óra alatt 40 fokra ugrott fel
a hőmérséklet. A ritka természeti tü-
nemény még Buenosairesben is érez-
hető. Szerdára virradó éjjel a főváros-
ban vörös eső esett. (MTI)

ELINDULT BUDAPESTRE AZ OLASZ FASCISTA EGYETEMI HALLGATÓNOK KÜLDÖTTSEGE.

Rómából jelenti (MTI): Szerdán este
a menetrendszerű gyorsvonattal
Budapestre indult az olasz fascista
egyetemi hallgatók országos vese-
lőségének hivatalos küldöttsége,
amely 10 tagból áll. A magyar egye-
temet és főiskolát végzett nők meg-
hívására 8 napot töltenek Magyaror-
szágon.

Kolozsváron bezárják a zsidó ima-
házakat. Kolozsvárról jelenti: A város
iparügyi hatósága az elmúlt hetekben
a rendőrség, a mérnöki és főorvosi hi-
vatal, valamint a tűzoltóság képviselő-
inek bevonásával ellenőrző szemlélet
tett a kolozsvári zsidó imaházakban.
A szemle során megállapították, hogy
az imaházak tűzrendészeti szempont-
ból kivétel nélkül kifogás alá esnek
és a tömegek befogadására egészségs-
ügyi és közbiztonsági szempontból sem
alkalmasak. A megállapítás alapján a
város iparügyi osztálya felszólítást in-
tett a zsidó hitközségekhez, valamint
az imaházak tulajdonosaihoz, hogy a
kifogás alá eső épületeket az előírás-
oknak megfelelően hozzák rendbe. Az
érdekeltek a felszólításnak nem tettek
eleget s ezért kedden délelőtt a város
iparügyi osztálya átíratban kérte a
rendőrség közigazgatási osztályát, hogy
a kifogásolt imaházakat azonnal zá-
rassa be. A határozatról az iparügyi
osztály értesítette a zsidó hitközséget,
valamint az imaházak tulajdonosait is

Bach János Sebestyén

A vasárnapi Bach-hang-
verseny elé

Lángész, felbecsülhetetlen, utólérhe-
tetlen zsenialistásu költője 50 kötetre
terjedő abszolút muzsikának felfaláló-
ja a ma általánosan használt, egyenle-
tesen — temperált hangrendszernek.
Remekművei millioknak szereznek pá-
ratlan lelki gyönyörűséget és a min-
denkor kispolgári életet élő, napi gon-
dokkal küzködő (husz gyermekéből tí-
zenháromt felnevelt) lipcei kántorta-
nító kristályos tökéletességű művein
csiszolja tudását, tehetségét a világ
minden valamirevaló muzsikusa. Első
életrajzírója, Forkel így ír: „Nincs
oly gazdag nyelv, mely értékét felbe-
csülni, mely művészetének nagyságát
és terjedelmét szavakkal kifejezni
tudná”. A „Wohltemperiertes Clavier”
fűgáit hallva, Götli így szól: „Mintha
az örök harmonia társalogna önma-
gával: ahogyan Isten keblében zenghe-
tett, mielőtt a világot megalkotta”. —
Beethoven, a másik lángelme így nyi-
latkozik Bach-ról: „Nicht Bach, Meer
solte er heissen!” A nyárspolgári kör-
nyezetben élő, léteért küzködő kántor-
tanító teremtő-zsenijét, felmérhetlen
művészetét csupán mély vallásossága
magyarázza. Bach egyetlen témát ismer:
Isten fenségét és örök hatalmát.
Számára a „musica sacra” öncél. A
minden partitúráján olvasható jelzés:
„Soli Deo Gloria és Jesu Juva!” nála
nem formula, hanem hitvallomás! „Já-
ruljunk alá az alázatos hódolattal a Bach-
művészet oltárához, épüljünk szelle-
münk, mert ez kulturánk egyik legak-
tívabb vagyónrésze.” (Lichtenberg.) —
Vasárnapi hangversenyén András Ede
okl. egyházkarnagy a Mester hat
remekét szólaltatja meg a Székese-
ház nagy orgonáján. Belépés díjtalan,
perselyadományok a „Karitás” szegé-
nyeinek javát szolgálják.

LEGUJABB

Roosevelt és Churchill egy angol hadihajón találkoztak

Nagyhorderejű közlemény kibocsátását jelzi az amerikai sajtó

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Mai Nap írja: Newyorkból jelentik: Az itteni sajtó tele van titokzatos célzásokkal, amelyek szerint a hét végén nagy horderejű közleményt bocsátanak ki és az nemzetközi jelentőségű döntéseket fog tartalmazni. A lapok célzásai állítólag megbízható forrásból nyert értesüléseken alapulnak és nyilván összefüggenek Rooseveltnek a hét végére várt hazatéréseivel.

Az elnökről, mint ismeretes, négy

nap óta nem érkezett hír. A Newyork Times megbízható forrásból arról értesült, hogy Roosevelt elnök hajóutjának megkezdése után hamarosan elhagyta a Potomacot. A Newyork Timesnek ebből a jelentéséből egyesek arra következtetnek, hogy nem Churchill látogatta meg Rooseveltet, hanem Roosevelt az angol miniszterelnököt. Egyes körökben tudni vélik, hogy a két államférfi egy brit csatahajó fedélzetén találkozott.

Az angolszászok nem akarják elhamarkodni a csendes-óceáni döntést

Rómából jelentik: (Stefani) Az a tény, hogy Rooseveltnek csak egyetlen szótöbbséggel szavazták meg a katonai szolgálat meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot — írja a Stampa — csupán viszonylagos jelentőségű, hiszen az elnöknek, bár a közvélemény szembehelyezkedik vele, több ütőlapja van a kezében, amelyeket könnyen ki-

játszhat, mielőtt meglepi őt a parlament.

A tokiói angol-amerikai fellépéstől — állapítja meg a Stampa — semmi eredmény nem várható. Uglátszik, az angolszászok nem akarják tulságosan elhamarkodni a csendes-óceáni döntést, hogy az Atlanti-óceánon főként a francia gyarmatok ellen tudják összpontosítani minden erejüket. (MTI)

Kanadai hadihajók és repülőgépek portyáznak a francia szigetek körül

Newyorkból jelentik: (NTI) Mint egy észak-amerikai hírügynökség Ottavából jelenti, a kanadai minisztertanácsban Kanada és Franciaország viszonyával foglalkoztak, valamint a San-Pierre és a Middleton atlanti-óceáni francia szigetek sorsával. Mint a hírszolgálati iroda megjegyzi, egy idő óta már is kanadai hadihajók és repülő-

gépek portyáznak a szigetek körül. (MTI)

A román veszteségi listája.

Bukarestből jelenti a MTI.: A román lapok közlik a harmadik és a negyedik veszteséglajstromot. A harmadik 33 tiszt és 20 altiszt, a negyedik 35 tiszt és 8 altiszt nevével tartalmazza. Ugyanekkor nyilvánosságra hozták az első légénységi lajstromot, amely 106 nevet tartalmaz.

Ujra életre keltik a horvát Szabort

Zürichből jelentik: (B. T.) Pavelics horvát államfő az olasz félhivatalos sajtóirodának adott nyilatkozata során kijelentette, hogy az usztasa vezető tisztviselők elbocsátása nem függ össze azzal, hogy a feloszlatott volt horvát parasztpárt most csatlakozzék az usztasákhoz.

Ez az intézkedés általános büntetés volt egy közönséges büntett miatt, amelyet egy usztasa tisztviselő köve-

tett el. Az eset rossz fényt vetett bajtársaira. E miatt rendkívüli bíróság ítélkezett felette és a halálos ítéletet végre is hajtották.

Pavelics Ante horvát államvezető ezután a beipolitikai helyzettel kapcsolatban kijelentette, hogy a Szabort újra életre keltik. Bizonyos, hogy a demokráciákat Horvátországban minden formában száműzték.

Pánszláv kongresszus Moszkvában

Szófiából jelenti az NST: A moszkvai pánszláv kongresszusral kapcsolatban a „Dnesz” című bolgár kormánylap rámutat arra, hogy a szláv-szláv és a bolsevizmus összeegyeztethetetlen. A moszkvai kongresszus csak undorító komédia, amely könnyen leleplezhető. A kongresszusra nemcsak a bolgárokat hívták meg, hanem jellemző módon a „macedon népet” is, — írja a lap. A bolsevik szláv-szláv Edennel való szövetségében

csak szemtelen csalás, amelynek révén Sztalin akarja learatni azt a tiszteletet, amelyet a szláv népek a régi Oroszország és az orosz nép iránt éreznek. Ma azonban tudják nagyon jól, különösen a bolgárok, mi várna rájuk, ha a bolsevizmus a plutokráciával való szövetségben tovább virágozna. A bolgár nép — fejezi be cikkét a lap — nem esik áldozatul a szovjet „szláv” csalétkének. (MTI)

SPORT

A Szolnoki MÁV lesz a NAC vasárnapi ellenfele

Nagyvárad. Saját tud. Végre elérkeztünk oda, hogy a bajnoki rajt előtti utolsó szabad vasárnapról írhatunk. Ezt már minden egyesület a legkomolyabb előkészület jegyében tölti el, érthető is ez, hiszen a jövő hét szerdáján már bajnoki pontokért megy a küzdelem. Márpedig az idén minden pont fontos az első perctől kezdve, mert a szokástól eltérően ezidén hat csapat esik ki az NB I-ből.

Érthető ezek után, ha a NAC is igen komoly ellenfél után nézett utolsó szabad vasárnapjára. Hosszas tárgyalások után sikerült lekötnie a Szolnoki MÁV kitűnő együttesét, amely a Magyar Kupa múlt évi védője, azonkívül a bajnokság harmadik helyezettje. A NAC szerdán hazai

pályán játssza ugyan első NB bajnoki mérkőzését, mégis igen nagy szükség van a legkomolyabb edző mérkőzésre, mert az úvidéki csapat is mindent elkövet a jó szereplés érdekében. A NAC együttese igen komolyan készül a Szolnok elleni és az első bajnoki mérkőzésre.

Ma kétkapus edzés lesz az erzsébetligeti pályán, melyen az összes Nagyváradon tartózkodó játékosok részt vesznek.

A vasárnapi összeállítás ezidőszereint a következő lesz: Várday (Tóth)—Molnár, Domján—Krasznai, Juhász, Deményi—Kovács II, Kovács I, Sárvári, Bodola, Haláti.

Baj van a MÁV erősítése körül

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi MÁV. T. K. pénteki műsorára vonatkozó beküldött híradással kapcsolatban tegnapi számunkban megjegyeztük, hogy a vasutasok csapat-erősítési terveire még visszatérünk, miután az az érdekelte egyesületek legnagyobb ellenzésével, sőt heves ellenállásával találkozunk.

Kedden este a NAC Otthonban volt nem éppen barátságosnak mondható tárgyalás az érdekeltek között. A MÁV álláspontja a következő volt:

A MÁV állást ad, elvárja, hogy azok a sportolók, akik ott keresték kenyerüket, a MÁV sportját erősítsék.

addig nincs is semmi hiba igazuk van.

Viszont fokozottan igazuk van az egyesületeknek akkor, amikor hosszú évek fáradságával és áldozatával felnevelt játékosait védik. Ertük azért hoztak áldozatokat az egyesületek, hogy egyszer majd sajátnevelésű utánpótlásaik legyenek. A MÁV vezetősége felsorol néhány játékost, akiket sikerült megszerezniük. Szép és elismerésre méltó ez a törekvés. De miért gyengítik akkor a nagyváradi egyesületeket? Hozzanak olyan kiváló játékosokat, amelyeket csak tudnak. Nagyvárad minden sportférfit a legnagyobb örömmel veszi tudomásul, ha erősödik a labdarúgás a városban. De bizonyos helyzeti előnyök következ-

ben ne gyengítsék azokat a minden háttér nélkül működő egyesületeket, amelyek bizony tetemes áldozatokat hoztak, amíg egy-egy játékost felneveltek addig a pontig, amikor a MÁV is érdemesnek tartja őket arra, hogy még állás árán is megszerzi őket.

Mindezt nem a legnagyobb örömmel, csupán a sportban mindig kötelező fair play alapján mondjuk el.

Okvetlenül szerezzé meg könyvtára számára a napjainkban élt cirkuszlóvarnóból missziós apácává lett

Beáta nővér életrajzát.

Mozifilmnél érdekesebb eseménytalmazt tar olvasója elé ez a bámulatos életrajz. Hősies bátorsággal mindenkihez csodalkozást, apostoli lelkiületével pedig az olvasóban lelki nekilendülést vált ki

Ara 3.40 Pengő

Igenis erősödjének az összes nagyváradi egyesületek, de ne egymás kárára, hanem inkább talán próbálják meg egymás hasznára...

(pl.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 14 fillér, Alláskeresőknél 25 százalék engedmény

Adás-vétel

MAGAS árakat fizetek bármilyen használt férfiruháért. Tegyen egy próbát. Levelezőlap hívásra hazhoz jövek. Molnár, Bémet-tér 1.

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas aron veszek, órák, ákszert javítok Gyenge István ékszerész. Rakóczi ut 19.

Kertipad — frissen festve eladó. — Reichard, Tisza Kálmán tér 13. 171

Aranyat, ezüstöt napi aron veszek. Tiszay órák és ékszerész. Nagyvárad, Rákóczi-ut 6.

Eladó 3 hold szőlő, 3 szobás lakással, villany és vízzel. Alsókőrösoldal 18. 188

Házat vennék ügyfelem részére 8-tól 12 ezer pengőig. Három hold szőlő és kis kertés ház eladó. Dr Dobay ügyvéd, Szaniszló-u. 4. Telefon 11—15. 189

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Allást nyec

Polgári iskolai vizsgákra előkészítő férfit keresek Széchenyi-utca 1. 186

Gépzikkoló és cipézmunkások azonnal felvétetnek a We-Ego cipőgyárban. Báthory-u. 12. szám. 187

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó: Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc a Szent László-nyomda RT igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körítorgógépén. Nagyvárad. Szilágyi D-rs-ó-utca 5. szám.